

Силабус курсу Підприємництво

Ступінь вищої освіти – БАКАЛАВР
Галузь знань 24 «Сфера обслуговування»
Спеціальність 242 «Туризм і рекреація»
Освітньо-професійна програма «Туризм»

Рік навчання: I. Семестр: II.

Кількість кредитів: 5. Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПІП	д-р екон. наук, професор Собко Ольга Миколаївна
Контактна інформація	o.sobko@wunu.edu.ua

Опис дисципліни

Дисципліна «Підприємництво» є обов'язковою дисципліною серед визначених освітньо-професійною програмою підготовки бакалаврів зі спеціальності 242 «Туризм і рекреація».

Метою дисципліни є сформувати у студентів теоретичні знання і практичні навички в сфері підприємництва на основі опанування технологіями започаткування і провадження власного бізнесу, застосування інноваційних підходів, складання і обґрунтування бізнес-плану, аналізу кон'юнктури ринків, опанування методик та інструментарію в оцінюванні ефективності підприємницької діяльності та провадження соціально-відповідального бізнесу.

Структура курсу

Години (лек. / практ.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2 / 2	Підприємництво в інноваційній економіці	Розуміння природи підприємництва як напряму провадження господарської діяльності в умовах трансформації економічних систем. Опанувати теоретичні засади організації підприємницької діяльності, організаційно-правових форм підприємництва, типології підприємницьких структур за різними класифікаційними ознаками. Засвоїти основи класифікації суб'єктів в групах мікро-, середнього та великого підприємництва. Знати Господарський та Цивільний Кодекси України в частині організації підприємницької діяльності. Вміти обґрунтувати підприємницьку ідею та вибір форм організації підприємства. Набути практичних компетенцій в сфері відкриття та реєстрації підприємницької діяльності (в т.ч. в Дія Сіті). Уміти підготувати засновницькі документи та здійснити	Тести, опитування, обговорення

		реєстраційні процедури при заснуванні власної справи. Засвоїти методики розрахунку інноваційної спроможності країни та суб'єкта господарювання; законодавчо-нормативні акти, які регулюють підприємницьку діяльність.	
2 / 2	Управління підприємницькою діяльністю	Опанувати теоретичні основи управління підприємницькою діяльністю: принципи, методи, функції, види організаційних структур управління, завдання функціональних підрозділів. Засвоїти методичні підходи в сфері планування підприємницької діяльності. Набути навичок розробки оперативних, тактичних та стратегічних планів. Оволодіти методичними підходами розрахунку аналітичних показників різних видів планів в підприємстві.	Тести, опитування, обговорення
2 / 2	Бізнес-планування в підприємстві	Засвоїти теоретико-методичні основи бізнес-планування в підприємстві. Розуміти сутність бізнес-планування у зачаткуванні власної справи. Засвоїти функції бізнес-планування. Розуміти сутність бізнес-планування для реалізації інвестиційних цілей.	Тести, обговорення
2 / 2	Бізнес-план в підприємницькій діяльності	Розуміти економічний зміст і призначення бізнес-плану. Набути практичних компетенцій для підготовки бізнес-плану, його обґрунтування і презентації інвесторам. Оволодіти інструментарієм розробки бізнес-плану. Освоїти методичні підходи для розрахунку показників бізнес-плану в межах основних розділів.	Опитування, обговорення
2 / 2	Бізнес-план в грантових заявках	Набути теоретичних знань з теорії грантового менеджменту. Набути компетенцій в сфері пошуку грантових проектів і програм. Опанувати методичні підходи в заповненні чинних грантових аплікаційних форм та підготовки супроводжуваних документів.	Заповнення грантової аплікаційної форми
2 / 2	Кадрове забезпечення та оплата праці в підприємницькій діяльності	Опанувати знаннями в сфері формування персоналу, складання штатного розпису. Знати категорії персоналу, його склад та структуру. Засвоїти методичні підходи в оцінюванні ефективності використання персоналу. Знати методику розрахунку показників продуктивності праці, нормування, розрахунок норм праці. Набути практичних навичок організації оплати праці, тарифної і безтарифної систем, методику розрахунку заробітної плати за різними системами. Опанувати системою мотивації праці. Знати державне регулювання оплати праці.	Тести, задачі
2 / 2	Матеріальні ресурси в підприємницькій діяльності	Набути теоретико-методичних знань в частині формування та ефективного використання матеріальних ресурсів в підприємстві. Розуміти сутність основних та оборотних засобів, зношення та перенесення ними вартості. Знати класифікацію основних та оборотних засобів. Вміти нараховувати амортизацію різними методами. Освоїти методичні підходи при розрахунку показників ефективності використання основних та оборотних засобів.	Тести, задачі

2 / 2	Нематеріальні ресурси в підприємницькій діяльності	Опанувати знаннями в частині нематеріальних ресурсів: поняття, складу та ролі у забезпеченні ефективності підприємництва. Засвоїти поняття інтелектуальної власності, об'єктів і суб'єктів прав інтелектуальної власності, її розуміння як товару та нематеріального активу. Набути знання щодо об'єктів інтелектуальної власності їх правового захисту. Опанувати методики оцінювання вартості торгових марок. Засвоїти особливості формування та використання інтелектуальної власності при здійсненні підприємницької діяльності.	Тести, задачі
2 / 2	Фінансові ресурси та інвестиції в підприємницькій діяльності	Розуміти сутність фінансових ресурсів, їх видів, складу та джерел забезпечення. Набути знання щодо суті, складу, видів інвестицій (реальні та фінансові), необхідності інноваційно-інвестиційної діяльності у розвитку підприємницьких структур. Засвоїти методики розрахунку показників ефективності інвестиційних проектів: чиста приведена вартість (NPV), індекс прибутковості (PI), період окупності (PBP), точка беззбитковості (BEP).	Тести, задачі
2 / 2	Якість продукції та її забезпечення в підприємстві	Опанувати теоретичними знаннями в частині забезпечення якості продукції, основ стандартизації та сертифікації. Засвоїти типи стандартів (міжнародні, національні, приватні). Ознайомитися із професійними організаціями в галузі управління якістю та можливостями імплементації систем управління якістю та безпечністю продукції HACCP. Набути знань щодо імплементації міжнародних систем управління якістю і безпечністю продукції в зв'язку з передбачуваним вступом України в ЄС.	Тести, задачі
2 / 2	Інноваційна діяльність в підприємстві	Опанувати основи інноваційної теорії. Засвоїти сутність інноваційної діяльності та її роль в підприємстві. Опанувати методичні підходи в оцінюванні ефективності інноваційної діяльності. Засвоїти законодавчо-нормативну базу в сфері інноваційної діяльності.	Тести, задачі
2 / 2	Інноваційні проекти та розвиток бізнесу	Розуміти сутність і класифікацію інноваційних проектів. Опанувати методичні підходи в оцінюванні ефективності інноваційних проектів.	Тести, задачі
2 / 2	Витрати та ціноутворення в підприємницькій діяльності	Опанувати знаннями в сфері управління витратами в підприємницькій діяльності. Розуміти сутність економічних та бухгалтерських витрат. Набути знань щодо економічної природи поточних та операційних витрат у сфері готельно-ресторанної справи. Набути практичних навиків укладання калькуляції та кошторисів витрат. Вивчити підходи до ціноутворення. Опанувати методикою формування і розрахунку оптових та роздрібних цін.	Тести, задачі

3 / 3	Ефективність підприємницької діяльності	Засвоїти теоретичні підходи в оцінюванні результативності та ефективності підприємницької діяльності. Набути практичних компетенцій в сфері розрахунку показників результативності підприємницької діяльності: дохід від реалізації продукції (товарів, послуг); чистий від реалізації продукції (товарів, послуг); прибуток; чистий прибуток. Знати економічну сутність та методичні підходи до розрахунку прибутку (валовий, чистий), рентабельності (виробництва, продаж, продукції).	Тести, задачі
1 / 1	Соціальна відповідальність бізнесу	Опанувати Концепцію сталого розвитку, засвоїти її Цілі, функції і завдання, переваги щодо організації підприємництва на засадах циклової економіки та принципів соціальної відповідальності бізнесу. Знати Концепцію соціальної відповідальності бізнесу, її принципи та напрями реалізації. Розуміти її роль для формування іміджу суб'єкта підприємницької діяльності.	Тести

Літературні джерела:

1. Апопій В.В., Серeda С.А., Шутовська Н.О. Основи підприємництва : навч. посібник. Львів : Новий світ-2000, 2021. 324 с.
2. Бізнес-планування підприємницької діяльності : навч. посіб. / З.С. Варналій, Т.Г. Васильців, Р.Л. Лупак, Р.Р. Білик. Чернівці : Технодрук, 2019. 264 с.
3. Должанський І.З, Загорна Н.О. Бізнес-план: технологія розробки. К.: Центр учбової літератури. 2020. 380 с.
4. Економіка і бізнес: підручник / за ред. д.е.н., проф. Л.Г. Мельника, д.е.н., проф. О.І. Карінцевої. Суми : Університетська книга, 2021. 316 с.
5. Економіка підприємництва : підручник / за ред. Л.В. Фролової. Одеса : Бондаренко М.О., 2020. 708 с.
6. Економічна енциклопедія : [у 3 т.] / ред. рада : Б. Д. Гаврилишин, В. А. Ющенко, В. С. Гальчинський. К. : Вид. центр «Академія» ; Тернопіль : Академія народного господарства. 2000.
7. Карпюк Г.І. Основи підприємництва : навч. посібник для здобувачів професійної (професійно-технічної) освіти. Київ, 2021. 108 с.
8. Кузьмін О., Пирог Л. Соціальна відповідальність. Практичний аспект. Київ : Кондор, 2020. 244 с.
9. Кузьмін О., Станасюк Н., Пасінович І., Пирог О., Чернобай Л. Основи корпоративної соціальної відповідальності. Стратегії та ділові практики. Київ : Кондор, 2021. 244 с.
10. Національний проєкт. Дія. Бізнес. URL: <https://business.dija.gov.ua/>
11. Підприємство: навч. посіб. / за ред. д-р екон. наук Собко О.М., проф., канд. екон. наук, доц. Бойчик І. М. Тернопіль: Економічна думка. 2023. 308 с.
12. Фінансування заходів, спрямованих на досягнення Цілей сталого розвитку в Україні: чотири ключові фактори успіху. URL: <https://www.undp.org/uk/ukraine/news/finansuvannya-zakhodiv-spryamovanykh-na-dosyahnennya-tsiley-staloho-rozvytku-v-ukrayini-chotyry-klyuchovi-factory-uspikhu>
13. Якість і безпечність харчової продукції традиційних та інноваційних технологій : підручник / І. В. Сирохман [та ін.] ; за ред. заслуж. діяча науки і техніки України, д-ра техн. наук, проф. І. В. Сирохмана. Львів : Вид-во Львів. торг.-екон. ун-ту, 2020. 503 с.

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу декана факультету за наявності поважних причин (напр., відсутність через хворобу та наявність відповідної довідки).

Політика щодо академічної доброчесності. Не допускається використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (напр., карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування та ін.) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із керівником курсу з дозволу декана факультету.

Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Підприємництво» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10%	10%	10%	10%	5%	15%	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
Середнє арифметичне від отриманих оцінок під час занять по темах 1–5 – не рідше одного разу на 2 практичні заняття	Контрольна робота	Середнє арифметичне від отриманих оцінок під час занять за темами 6–9 – не рідше одного разу на 2 практичні заняття	Контрольна робота	Оцінка за виконання завдання тренінгу	Оцінка за виконання завдання	Теоретичне питання – 20 балів, 10 тестів – 50 балів, задача – 30 балів

Шкала оцінювання знань студентів:

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90 – 100	«відмінно»	A (відмінно)
85 – 89	«добре»	B (дуже добре)
75 – 84		C (добре)
65 – 74	«задовільно»	D (задовільно)
60 – 64		E (достатньо)
35 – 59	«незадовільно»	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
01 – 34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)